Mutig vorwärts!" Aus Strid "Kurage antaŭen!" ESPETUMISTO Österreichischer Esperantist)

rabono (komencebla ĉiumonate) por Aŭstrio ŝ 4.60, rebla ankaŭ en partpagoj (½ j. ŝ 2.35), aliaj landoj sv. fr. 3.75; ponumere 45 g (1 resp. kup.).

Aperas la 5, de ĉiu monato. Leteradreso: Wien, I., Neue Burg (Tel. R-27-803). Manuskriptojn ni nur resendas kun reafranko. Poŝtŝparkaso-konto D-123.826.

Ne ĝustatempa malmendo de nia gazeto devigas al plupago de la jarkotizo por la sekvonta jaro.

indiciala organo de Int. Esperanto-Muzeo kaj Aŭstria Esperanto-Asocio

10 3 (128 en la vico)

riko

Korneuburg ĉe Wien, la 5. de marto 1936.

13. јаго

Robert Kreuz +

Antaŭ nur kelkaj semajnoj mortis nia ŝatata iama prezidanto de ICK, nia bonkora **John Merchant**, kaj nun lia multjara fidela kunlaborinto **Robert Kreuz**, direktoro de UEA foriris el ĉi tiu mondo.

Ankoraŭ antaŭ Novjaro ni renkontiĝis en Vaduz por pri-

paroli gravajn demandojn pri la 28-a kaj li sentis sin bone, kiel li diris al mi.

Despli ne atendite venis la 1. de februaro matene telegramo al mi el Genève: "Kreuz mortinta ĉinokte. UEA-oficejo."

La subita morto estas forta bato por nia movado, ĉar Kreuz ne nur konis ĉiujn detalojn de la internacia movado, sed ankaŭ sciis tre lerte aranĝi kun malmultaj rimedoj eĉ grandajn aferojn, konferencojn ktp. Lia ega energio kaj laborkapableco kaj forta laborvolo igis lin kapabla plenumi la unuan punkton de la laborprogramo post Stockholm. Estis malfacila, nervostreĉa laboro ekvilibri en 1935 la budgeton de UEA, kiu antaŭe neniam estis aktiva. Li certe post mallonga tempo estus povinta havigi al UEA pli grandajn rimedojn, por ebligi al ĝi, plenumi la altajn taskojn de internacia organizo.

Ni estis "sur la marŝo al pli bona estonteco" kaj ĵus en ĉi tiu momento la senkompata morto forrabis lin de

ni. Ne facile estos por nia komitato trovi homon, kiu anstataŭu lin!

Robert Kreuz naskiĝis la 2. de julio 1894 en Mainz. Li konatiĝis kun E. jam 14-jara kaj post la milito li dediĉis sian tutan liberan tempon al revivigo de SOL (Sudokcidentgermana E-Ligo) kaj starigo de bona kontakto kun REVELO (Rejnlanda Vestfalia E.-Ligo). Li gvidis la E.-propagandon por

Frankfurta Internacia Foiro. Por dediĉi sin tute al sia amata Esperanto, li eksiĝis el bone pagata posteno en grava industria entrepreno kaj fariĝis la 1. de julio 1923 direktanto de E.-fako ĉe firmo T. & H. Jung en Horrem kaj kunredaktoro de la semajna gazeto "Esperanto Triumfonta" (nun "Heroldo

de Esperanto"), kie li restis ĝis 31. de okt. 1924. — 1925 li fariĝis ĝenerala sekretario de Internacia Centra Komitato, en 1930 ĝia direktoro, 1933 post "Interkonsento de Köln" dua direktoro de UEA kaj 1934 en Stockholm sola direktoro.

Kreuz krom sia oficiala laboro havis multajn aliajn interes- kaj laborkampojn kaj oni devis miri, kiamaniere li kapablis tion ĉion fari. Li kunlaboris en diversaj E.-gazetoj, publikigis aron da valoraj verkoj, parte originalaj, parte tradukaj kaj estis sperta pri lingvoj, bona oratoro kaj bonega interpretisto, perfekta stenografo.

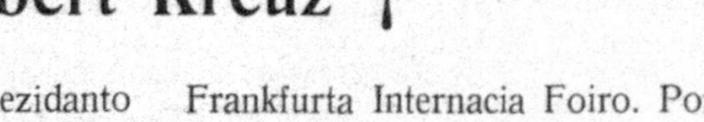
Kreuz estis membro de Lingva Komitato kaj Komerca Konsilisto de Princlando Liechtenstein.

Li estis la plej bonkora homo, sed li neniam forlasis la realan bazon kaj neniam estis por fantaziaĵoj aŭ utopiaĵoj. Kaj ĝuste tiajn sobrajn, praktike laborantajn entuziasmulojn nia movado bezonas!

Nun la morto lin forprenis en tute netaŭga momento, ĉar lia laboro nur estis komencata. Ne estos facile trovi sufiĉe taŭgan postsekvonton, ĉar li estis unu el niaj plej kapablaj homoj kaj vere 100 % esperantisto.

Mi ĉeestis lian enterigon kaj preskaŭ pro tro granda ekscitiĝo ne povis paroli miajn adiaŭajn vortojn, kiuj sekvas sur la alia paĝo.

Steiner

Kara direktoro Kreuz.

La esperantistaro, unuigota flanke de reprezentantoj el multaj landoj en la 28-a Universala Kongreso de Esperanto, funebras ĉe via ĉerko kaj sendas al vi kiel sian lastan saluton ĉi tiujn florojn.

Sed via nomo, via laboro, via senlaca klopodado por Esperanto kaj la rekonstruo kaj florado de Universala Esperanto-Asocio kaj per tio por la tuta Esperanto-movado restos por eterne en la historio de Espe-

ranto mem.

Ne tro multaj samideanoj scipovis kaj scipovas ankaŭ nuntempe ĝuste taksi viajn meritojn, kompreni la grandajn oferojn, kiujn vi faris al Esperanto, kaj kiuj oferoj kaŭzis ankaŭ, ke la bona Dio vin forvokis el ĉi tiu mondo en junaj jaroj, tiel frue, certe tro tro frue.

Al aro da esperantistoj ne plaĉis via ŝajne kruda ŝelo, via energio, via celkonscia laboro. Sed viaj kunlaborintoj ĝuste taksis vin, ili vin konis tre bone kaj sciis, ke sub la kruda ŝelo estis varmsenta koro, bonkora homo, ĉiam helpopreta sen multaj vortoj. Ilin ne ĝenis via energio, kara Kreuz, viaj amikoj ŝatis ĉi tiun energion, ĉar nur per ĝi vi povis tiom labori por Esperanto, eĉ tro multe labori.

Via laboro, kara Kreuz, donis kaj donos belajn fruktojn al nia movado kaj, ke vi tiel juna devis morti pro tia alta celo kia estas Esperanto, estu la sola konsolo, kiun ni povas doni al via ŝatata vidvino.

Fiera ŝi estu, fiere ŝi ĉiam pensu pri vi kiel la tuta movado hodiaŭ ĉe via ĉerko

fiere funebras.

Akceptu ankaŭ kara direktoro la lastajn salutojn de Internacia Esperanto-Muzeo, de Austria Esperanto-Asocio, de Aŭstria Esperantisto kaj de mia familio.

Mi mem neniam vin forgesos, kara amiko, kaj vi ne nur mankos al mi en la preparaj laboroj por la kongreso kaj en la kongreso mem, sed ankaŭ al la tuta kongresanaro, kiu de multaj jaroj la unuan fojon devos esti sen vi.

Ripozu en paco, kara juna amiko!

Karaj kongresanoj!

Vi ĉiuj legis pri la morto de nia merit-

plena direktoro Robert Kreuz.

Bedaŭre lia vidvino postrestis en neesprimeble malagrabla ekonomia situacio. Li ne postlasis monon, ĉar li vivis de sia salajro en la multekosta Geneve, kaj ankaŭ ne estis asekurata, ĉar neniu asekur-societo volis lin akcepti.

Nia UEA ne havas la monon, doni al la vidvino, kio alie ĉe ĉiuj entreprenoj estas kutimo, almenaŭ tri-monatan salajron.

Tial nia prezidanto generalo Bastien faris alvokon al la landaj asocioj, por ke ili kolektu monon, transdonotan al la vidvino.

Nia komitato nun pensis, ke la kongresanoj, kiuj tiom ofte uzis la servojn de nia elmondiginta generala sekretario de Universalaj Kongresoj de Esperanto, volonte donos ankaŭ sian oboluson kaj ni petas, ke ĉiu el vi donacu ion por nia kolekto. Ni akceptos moneron kaj publikigos la sumojn en niaj kongresnumeroj.

Ni atendas, ke neniu postrestu, kaj ke ni havos la okazon transdoni al la vidvino sufican sumon, por ke si povu translogigi al sia patrujo kaj tie havigi al si novan LKK. ekonomian situacion.

XXVIII-UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO EN WIEN, 1936 4-15, 11-181 AUGUSTO. XII-A SOMERA UNIVERSITATO KULTURAJ KAJ EKONOMIAJ PROBLEMOJ DE MEZ-EŬROSO INTERN KONFERENCO DE VIRINOJ VOJAGO .TRA AUSTRIO' SALZBURG - WIEN " SEMMERING - GROSSGLOCKNER - SALZBURG CARMAI URROJ - NEĜKOVRITAJ MONTOJ - BLUAJ ALPOLAGOJ - DANUBO KOSTUMBALO: LA KONGRESO DANCAS' OPERETO LA BLANKA ĈEVALETO" CONGRESEJO: LA FESTSALONEGOJ DE IMPERIESTRA KASTELO "HOFBURG"

ADRESO ESPERANTO-KONGRESO-WIEN-NEUE BURG

Al la Universala Kongreso en Vieno 1936.

Bonvenon gefratoj kun lingvoj diversaj! Akceptu kaj uzu kun ĝoj' Esperanton! Hodiaŭ nur servu la universala Gi estas de l'Majstro la verk' ideala. Se ankaŭ nacioj malsamaj ĉeestas Do ĉiuj fratame kongreson ni festas, Kunvenis hodiaŭ por efektivigi La revon de l'Majstro, homaron pacigi. Ni Esperantistoj kun verda standardo Por ni ne ekzistas mortiga ponardo, Batalas nur pace kaj venkos finfine Ne ĉesas labori, fervore obstine. Armiloj por ni estas paco kaj amo En koro la nia ekbrulas la flamo Per kiu degelas de l'koro glacioj, Per kiu komprenas sin ĉiuj nacioj. Dank' al la protekto de l'kanceliero Ekfloras sur bela aŭstria la tero Gastam' al fremduloj nun per Esperanto. Valora trezoro al ĉiu lernanto. Gi estas donata al la infanaro En niaj lernejoj de l'instruistaro. Do pluen ni paŝu nun jaron post jaro Ke kresku la vicoj de nia anaro! La vojon al paco ne cesu fosadi, Per a mo ni volas la mondon invadi!

Kanjo Haselbauer,

Federacia Prezidanto de Aŭstrio s-ro Wilhelm Miklas afable akceptis la Protektoraton.

Kongresejo: La salonegoj de iama imperiestra kastelo en Wien, Neue Burg Leter-kaj telegramadreso: Esperanto, Wien, Hofburg.

Somera Universitato: Ankaŭ anoncis sin la Registaro de Nederlando, kiu sendos kiel sian reprezentanton s-ron ing. Isbrücker.

Kongreskotizoj:

Favorkotizoj, validaj ĝis 30. de aprilo:

svisaj fr. 23. I. Kongresano IV. Kotizo por helpkongresanoj, kiuj ricevos ĉiujn dokumentojn, sed

Pri enpagmaniero rigardu kongresnumeron I.

La programo estos publikigata en n-ro 4.

Vizo: Senpaga envojaĝo al Aŭstrio kun valida pasporto, escepte de senŝtatanoj kaj el USSR.

Kongresvojaĝo:

Preskaŭ 100 personoj jam aliĝis. Por ili ni prizorgis tranoktejojn ankaŭ en Salzburg 🐧 Por pluaj 100 jam tiaj estas certigitaj en Salzburg. La poste aliĝontoj loĝos en la proksimeco de Salzburg kaj estos transportataj per niaj aŭtobusoj tien kaj reen. In malfrue aligontoj eble ne povos partopreni en la vojaĝo pro neebleco ricevi tranoktejos ankaŭ en la ĉirkaŭaĵo dum ĉi tiu tempo de la Festludoj.

Senpaga vizo por la kongresanoj veturontaj al nia XXVIIIa en Wien tra Ceĥoslovaka Respubliko.

Laŭ dekreto Nro. 162.872/V-4/35 el 13. I. 1936 ministerio de eksterlandaj aferoj en Praha sciigas al petskribo de Neŭtrala Centro de Esperanto en Praha, ke la ministerio komisiis ĉsl. legacion doni al partoprenontoj de nia XXVIII-a en Wien — veturontaj tra Cehoslovakio — senpagajn vizojn ĉehoslovakajn.

Rabatoj sur fervojoj:

Aŭstrio. 25% rabato sur la fervojo por tienkaj reveturado kaj 60% de la reveturprezo, se vi pagis la tutan tienveturadon al Vieno kaj restis tie 7 tagojn. — Sur la sipoj de Donau-Dampischiffahrts-Kompanio 25% por simpla veturado tien aŭ reen, ĉu sur la linioj de Passau aŭ de Giurgiu. Sur la lasta linio el stacio post Budapest ĝis Giurgiu al Vieno kaj returnen vi nur pagos la prezon por unu vojaĝo (la laŭflua).

Ceĥoslovakio. Fervojministerio donas al la kongresanoj ĉu ĉeĥoslovakoj aŭ alilandanoj 25% rabaton je speciala legitimilo, kiun donas la servojdirekcio en Praha post prezentado de koncerna listo de la traveturantoj. Tiun aferon prizorgos por ĉiuj en afabla maniero "Neŭtra Centro de Esperanto en Praha-Smichov (s-ano Bloch)". Bonvolu mendi, aldonante 3 to 1 spondkuponojn por la elspezoj, legitimilo la spondkuponojn por la elspezoj por la leterafranko, kaj mencii: Limstacio, tra kiu eniras kaj kie vi eliras al Aŭstrio kaj la sama por la revojo, ĉu vi veturos en 2. aŭ 3. kl. cu per rapid- aŭ ordinara trajno. Ne forgentil skribi kaj mendi!

Germanujo: Rabato de 20% travojagana Germanujon por la vizito de la Kongressa Bileto de Sassnitz ĝis Bodenbach 2. Rm 56.65, 3, kl 37.10. — 40% rabato por tike kiuj venas per ŝipo al Königsberg aŭ 🕸 limstacio kontraŭ Litovujo kaj Polujo kaj 🥨 tie veturas trans Orientprusujo. De Königs berg al Bodenbach kaj reen 2. kl. 68.60, 3. 45.05. — Je komuna vojaĝo de minimum 25 pers. de norda germana limstacio Bodenbach 40% rab. — Necesas, ke ĉiu non la landano, traveturonta Germanujon, tuj skrije al Komercista Esperanto-Unio, Dresden-Rate beul, Friedrich-August-Straße 4, pri la elektiva vojo, por ke ni notu kiom da personoj 📭 teresiĝas pri la rabatitaj biletoj. Ni post certa tempo informos la interesulojn, ĉu vojaĝo 🕅

estas ebla. Post nia avizo estas necese adi al ni kelkajn semajnojn antaŭ la konreso la monon, por ke ni aĉetu la biletbieroin. Por niaj elspezoj necesas pago de 2-. - La s-anoj en Dresden intencas mangi belan restadon. Venu Dresdenon, koran KEU.

Hungarujo. En kaj eksterlandaj kongresanoj by vojaĝo tra Hungarujo 25—33% rabaton, hidan por la vojaĝo al Vieno O h la 3. de gis la 12. h de l' 15. aug.; por revojaĝo aug. de 12. h ĝis 20. aug. 24. h. - Apartaj edholoraj vojaĝatestoj estos presataj de ni; kostas po peco 1 pengon; mendu ilin ĉe ni agante tiun pengon. Hungara E.-Federacio, wdapest.

Italujo, Por la partoprenantoj en la 28-a la meraldirekcio de Italaj Statfervojoj donas br italoj aŭ aliaj kongresanoj 30% rabaton por la veturado al la kongreso aŭ reen aŭ m ambaŭ vojoj. Por la vojaĝo al Vieno la bato validas de 1.—20. aŭg. por la reveturo 16.—31, aŭg. Por ricevi ĉi tiun rabaton rau vin al la oficejoj de CIT, Compagnia diana Turisma, en via lando kaj vi ricevos necesajn dokumentojn, kiujn vi devos montri la lervojstacio kune kun via kongreskarto enigitajn.

Malmultekostaj tranoktejoj estos disponigataj or malbonvalutuloj kaj tiuj personoj, kiuj por ari la veturkostojn, venos per biciklo. Sed devos baldaŭ anonci sin, alie ni ne povos trantii por tia malmultekosta tranoktejo.

Senlaboruloj anoncu vin al la Kongresamitato al kunlaboro dum la kongreso. havos okazon partopreni senpage en kaj aranĝoj laŭ viaj servoj kaj eĉ gajni

3. listo:

Mage Emile, Lyon.

Borel Emile, Radiostaciestro, Lyon.

Borel Marie s-ino, Lyon.

Chappuis Jeanne, Villefranche-sur-Saone. Jullien Yvonne, telefonkalkul-ino, Lyon. Broussard, Villefranche-sur-Saone. Fachinotti, d-ro Guido, apotek., Valenza.

R Fachinotti Vecchio Giacomina, Valenza. Robba, d-ro Francesco, bienisto, Valenza. (Bl.) Musella Vincenzo, ŝtata prof., Roma. Kermel Alfons, majstro en fabriko. Neu-

Oderberg, CSR.

Prochazka Julius, lernejestro, Syrovice. Baird Jane, inst-ino, Edinburgh, Skotl. Peschke Herma s-ino, Cieszyn, Polujo. Kempeneers, d-ro Paul, kurac., prez. de Belga Ligo Esp., Uccle.

Kempeneers s-ino, Uccle.

Lesková Ruzena, ofic-ino, Vodnany, ČSR. Gilliard Jules, mehanika ilaristo, Neuveville, Svislando.

Gehrmann Josef, Recklinghausen, Germ. Gehrmann Theodor, Recklinghausen.

Kraay Anthonia, den Haag.

Kraay Edith, den Haag. Tomásková Marie, studentino, Vodňany.

Brakel J. D., bankofic., Rotterdam. Brakel-Boerenbrink C., s-ino, Rotterdam. Adamek Karl, lernejestro, Záblatí, ČSR.

Adamková Marie, s-ino, Záblatí. 🐧 Jaquillard Alexis, ŝtatofic. e. p., Lausanne.

Ananjev Vassili, bankofic., Tallinn. Ananjew Natalie, telef-ino, Tallinn. Allende Don Victor O. de, Bilbao, Hispan. 2 Fohren Amalia Christina, instr-ino,

Rotterdam. 3. Pomerol E., kontisto, Boulogne-Billan-

court. Taylor Frank, asekuristo, Halifax, Angl. 7 Taylor Hannah, modistino, Halifax. Nixon Violet C., instr-ino, Bournville.

Blaise Paul, komerc., Morden, Angl. Mc, Auslan Frances W. M., London. Strapps Phyllis Marjorie, instr-ino, Ilford. Strapps Maria Jane, s-ino, Ilford, Angl. Fraser Rachel G. M., Ilford.

2 Skinner I. L. F., f-ino, Seven Kings, Angl. Berry A. B., f-ino, Prudhoe-on-Tyne.

Barnard Stan., London.

445. (Bl.) Inglis Thomas Valentine, instr., por blind., Edinburgh.

446. Inglis Elizabeth, s-ino, Edinburgh. 447. Scott Janet Kay, skrib-ino, Edinburgh. 448. Malley Ernest C., carpentisto, Garstang.

449. Lawy O. M., instr-ino, Birtley, Angl. 450. Noble O., instr-ino, Darlington, Angl. 451. Wooding Noel, Leicester, Angl.

452. Graves Alice Mary, s-ino, Alford, Angl. 453. Guillaume Jean, ing., Les Lilas, Franc. 454. Waringhien Gaston, prof., prez. de

Franca E.-Instituto, Lille.

455. Poly Pierre, Paris.

456. Loyola Galar, d-ro Julian, Logrono, Hisp.

457. Perea de Loyola Candida, s-ino, Logrono. 458. Ferran Gabriel, honora prof., Tours.

459. Ferran Marthe, honora prof-ino- Tours. 460. Pacquez Gustave, dir. de Supera Lern., Calais.

461. Pacquez Blanche, s-ino, Calais, Franc. 462. Rameau Marthe, komerc-ino, Limoges.

463. Douay Marguerite, stenograf-ino, Paris. 464. Claude Marcelle, stenogr-ino, Paris. 465. Volqueman Marcel, instr., Lille, Franc.

466. Volqueman Jeanne, instr-ino, Lille.

467. Mauprime André, ofic., Houilles, Franc. 468. Mauprime Yvonne, Houilles.

469. Schirbir Mathilde, Bordeaux, Franc.

470. Schirbir Marthe, Bordeaux.

471. Cartier Therese, Beauvais, Franc.

472. Ruchon Maurice, gipsisto-pentr., Bourgde-Péage, Franc.

473. Senez Lucile, dir-ino de Supera Lern., Saulien.

474. Hollier Madelaine, pros-ino, Saulien. 475. Clausse Henri, dir. de Kolegio, Calais.

476. Bernier, f-ino, dir. lern., Raismes-Sabatier. 477. Gillon Marie-Louise, Dijon, Franc.

478. Berland, prof., Auxerre, Franc.

479. Constant, f-ino, Toulon.

480. Saudin, f-ino, flegistino, Rouen, Franc. 481. Martone Marie, Philippeville, Algerio.

482. Rezzaghi, kontoristo, Houilles, Franc.

483. Rezzaghi, s-ino, ofic., Houilles. 484. Chanot, s-ro, Houilles.

485. Chanot, s-ino, Houilles.

Therese, ofic-ino, Les 486. Tinel Marie Andelys.

487. van As J., Antwerpen.

488. Jennen Antoinette, Bruxelles.

489. Olsson Elisabet, instr-ino, Stockholm. 490. Houtsma O. E. A., Doetinchem, Nederl.

491. Houtsma, s-ino, Doetinchem.

492. Hellinx Annie, muzikstud-ino, Hilversum. 493. Lossos Carl, insp. e. p., Graz.

494. Stiegler Johann, reallernejano, Graz.

495. Mudrak Marie, s-ino, Wien.

496. Landerouin René, postofic., Sepmes, Franc. 497. Groverman Robert, advok., Gentbrugge.

498. Gasperini Gustav von, olic., Graz.

499. Ikegava Kiyoshi, Osaka, Japanujo.

500. Acs Ferenc, Székesféhervár, Hungar.

501. Abel Franz, instr., Wieselburg a. d. Erl. 502. Crignis Anna Gretl de, Wien.

503. Gassner Josef, gimnaziano, Parsch. 504. Esperantista Klubo, C. Budejovice, CSR.

505. Kaps Josef, helppastro, St. Johann i. P. 506. Ulbrich Rudolf, postoficejestro, Riedau.

507. Denks Anton, Wien.

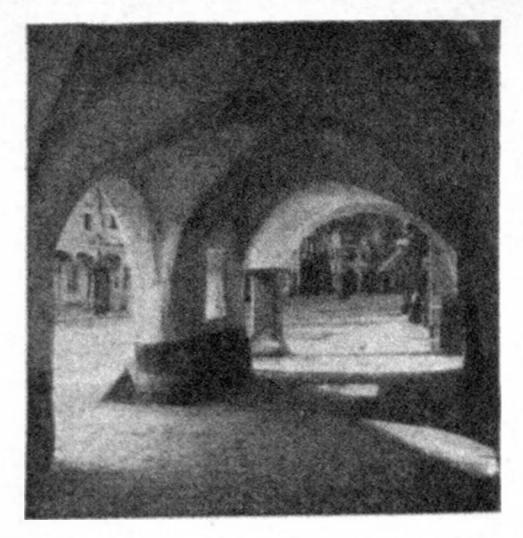
508. Schraml Oswald, instr., Spielberg. 509. Zago Attilio, Villafranca Veronese.

510. Tomasek Anna, E.-instr-ino, Wien.

511. Weinek Magda, ofic-ino, Wien. 512. Stöckl Martin, Innsbruck.

Laŭlanda resumo: Alĝerio 2, Anglujo 63, Aŭstralio 2, Aŭstrio 152, Bulgarujo 4, Belglando 6, Ĉeĥoslovakio 44, Danlando 6, Egipta Sudano 2, Estonujo 19, Finnlando 1, Francujo 95, Germanlando 10, Hispanujo 3, Hungarlando 6, Irlando 2, Italujo 14, Japanujo 1, Jugoslavio 1, Katalunujo 1, Nederlando 30, Nederl. Hindujo 1, Polujo 9, Rumanlando 10, Skotlando 8, Svedlando 10, Svislando 7, Usono 1. Entute aliĝis 512 personoj el 28 landoj!

Belgujo. D-ro Kempeneers, prez. de Belga Ligo Esp., faris paŝojn por ricevi por la kongresanoj rabaton.

Waidhofen a. d. Ybbs, en la abatejo.

Gravaj fakkunsidoj!

Niaj gazetoj afable diskonigu ĉi tiujn alvokojn!

Por reorganizi la esperantistajn fervojistojn en unu granda Ligo, mi nome de multaj fervojistoj el diversaj landoj invitas ĉiujn esperantistajn fervojistojn aliĝi al

Fervojista Ligo Esperantista (FLE), kiun ni deziras fondi dum fakkunsido dum la 28-a.

Tiu ĉi FLE nepre estu parto de nia UEA. Grave por niaj kolegoj estas, ke ni per ĉi tiu Ligo deziras helpi ilin en ĉiu maniero: doni informojn pri fakaj aferoj, gvidi ilin dum iliaj vojaĝoj tra la instalaĵoj de la fervojoj en la vizitataj landoj kaj urboj, eventuale eldono de regula folio faka (informoj fakaj el diversaj landoj),

ferioj ktp. Sendu konsenton, ideojn kaj konsilojn al la aranganto de la fakkunsido kaj pro-

interŝanĝa akcepto de niaj infanoj dum la

ponanto de FLE. Gottf. Heidl, Linz, Waldeggstr. 52.

Al la instruistaro!

Unu el la plej gravaj fakkunsidoj estu tiu de TAGE kun la ĉeftemo "Esperanto kiel devigan fakon en la lernejon! Gis nun jam aliĝis multaj instruistoj kaj ili nepre ĉeestu ĉi tiun kunsidon.

Bonvolu jam nun sendi al mi proponojn

kaj instigojn.

Lernejinspektoro registara konsilisto Fr. Stengel, Wien, I., Neue Burg (Esperanto-Kongreso).

Fakkunsido Virina (U. D. E. V., Unuigo de esp-istaj virinoj) okazos la 14. aŭg. post "Internacia Konferenco de Virinoj". Proponojn ktp. al s-ino Frieda Feichtinger, Wien, XIII., St. Veitgasse 76.

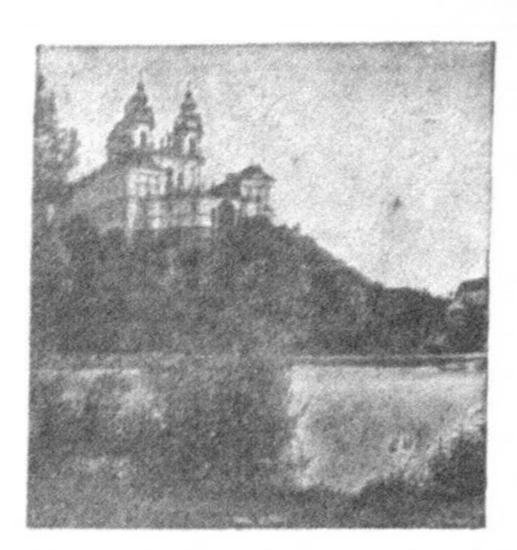
La prespublikigo de la Raporto pri la "Internacia Konferenco, Wien, 19.—24. Majo 1934" ("E en lernejo kaj praktiko") pro la fakto, ke venis nur tre malmultaj mendoj, bedaŭrinde ne povis okazi. La mendintojn de la nomita raporto ni informas, ke ili kompense ricevos la raporton pri la 12. Somera Universitato, Wien 1936 aŭ laŭdezire, ili povas rericevi tuj sian monon, informante nin per simpla poŝtkarto.

Aŭstria Esperantisto.

Germanlingva ŝlosilo.

En Albrecht-Dürer-Verlag, Wien, VII., Bandgasse 28. Esperanto-fako, aperis la ŝlosilo germanlingva, 36-paĝa.

Prezoj: 10 g plus 5 g afranko en poŝtmarkoj; ĉe 5 ekz. afranko senpaga, ĉe 10 krome senpaga aldono de 1 ekz, ĉe 50 de 7, ĉe 100 de 15 ekz. Mendu ĉe la eldonejo. AEA transprenas ankaŭ mendojn kaj sen rekompenco transdonos al la eldonejo.

Abatejo Melk, tronanta sur alta roko.

(Represo en E.-kaj naciaj gazetoj petata!)

Internacia Konferenco de Virinoj kun la temo:

"La reakcio de la politika kaj ekonomia situacio de Eŭropo sur la situacion de la virinoj."

En la kadro de la 28-a okazos vesperkunveno de la virinoj en granda festsalono de Hofburg (imperiestra kastelo), la 12. de aug. je la 18 h kun la supre menciita temo, aligante al la temo de Somera Universitato.

Jam nun 28 nacioj anoncis delegitojn al

la Kongreso.

Al la inoj, partoprenantaj en la Kongreso, certe tre placos, ke la temo de Somera Universitato ankaŭ estu pritraktota el la vidpunkto de la virinoj.

Je ĉi tiu kunsido estas paroladoj allasataj en germana, franca, angla kaj Esperanto-lingvoj, kun traduko en Esp.

La respondkonsciaj kaj spirite viglaj virinoj de ĉiuj kulturnacioj sentas en la nuna mondsituacio pli forte sian solidarecon, la saman direkton de siaj timoj kaj esperoj. Ili ankaŭ rekonas la gravecon de publika defendo de tio, kion ilia konscio kaj la al ili donita respondeco kiel virinoj kaj patrinoj postulas.

"Bund österreichischer Frauenvereine" (Ligo de Aŭstriaj virinaj asocioj) tial laŭ invito de la Kongres-Komitato deklaris sin preta transpreni la gvidadon de la Virina Konferenco kun helpo de "Unuiĝo

de esp-istaj virinoj".

Ni tial invitas la virinojn, unuigitajn en la Virinaj Naciaj Ligoj kaj en Unuiĝo de esperatistaj Virinoj, partopreni en la 28-a Univ. Kongreso de Esp. kaj unuavice en la VIRINA KONFERENCO, por montri sian intereson por la virinaj demandoj kaj por la disvastigo de la mondhelplingvo Esperanto en la servo de la virinaj problemoj.

Ligo de Aŭstriaj Virinaj Asocioj Prezidantino: Marie Hoheisel Wien, IX., Sensengasse 5. Unuiĝo de Esp-istaj Virinoj.

Al la homaro!

Homoj ni estas —
Eĉ se nacio,
Aŭ religio
Estas aliaj —
Homoj ni estas,
Gefratoj ni restas.
Etendu la manon
Al mi, kara homo!
Parolu al mi
En la lingvo espera
Konstruante estonton feliĉan,
Estonton de l' tuta homaro,
Unuiĝinta, pacema, anime altstara!
Adolfine Felzmann.

Salzburg,

la urbo de Mozart kaj de la Festludoj.

Istambul, Napoli kaj Salzburg, tiuj tri urboj estas laŭ Alexander de Humboldt la plej belaj en Eŭropo. Istambul kaj Napoli estas tiel malproksimaj de centra Eŭropo, ke ili estas apenaŭ rigardeblaj kiel reprezentantoj de Eŭropa urbkaraktero. Sed Salzburg, la ĉefurbo de la Aŭstria federacia lando samnoma, plene meritas esti laŭdata kiel plej bela urbo en Eŭropo.

La beleco de Salzburg havas du fontojn, kiuj kunfluas en ĝi al unike harmonia impreso: la naturon, kiu kreis pejzaĝon same grandiozan kiel ĉarman, kaj kulturon, kiu dum la brila historio de la urbo kreis artkonstruaĵojn tiel riĉajn kaj stilperfektajn, ke ili formas ne nur ornamon, sed esencan konsiston de la urbo.

Salzburg situas en la norda parto de la Alpoj en serena ebeno, grandcirkle ĉirkaŭita de la altmontaro, kie la rivero Salzach, la cefrivero de la lando, fluas inter la du montetoj Mönchsberg kaj Kapuzinerberg, proksime al la okcidenta limo de Aŭstrio. De München, la ĉefurbo de la apuda germanregna lando Bavarujo, ĝi estas per rapidtrajno atingebla en du horoj. De kiu ajn flanko oni alproksimiĝas al la urbo, ĉiam unue salutas la vizitanton la fiera surroka fortikaĵo Hohensalzburg, kastelo el la 11a jarcento, konstruita sur la suda ekstremo de Mönchsberg. Superregante la urbon kaj ties ĉirkaŭaĵon, ĝi similas sorĉan kastelon, kiu gardas la eniron al la fabela regno de la altmontaro. Malproksimete en la sudo leviĝas la unuaj montoj el la ebenaĵo kaj malantaŭ ili gigante elstaras la mursimilaj flankoj de l' fama Untersberg, de Göll kaj Tennen-montaroj. Kaj ankoraŭ pli malproksime, en la suda parto de la lando Salzburg, estas la neĝmontegaro Hohe Tauern, trans kiun kondukas la nova Großglocknerstrato al Karintio. Por vidi tiun ĉi plimalproksiman ĉirkaŭaĵon de la urbo, estas rekomendinde, suriri — aŭ veturi sur la moderna aŭtomobilstrato — sur la monton Gaisberg, kiu leviĝas nur kelkajn kilometrojn oriente de la urbo je alteco de 1286 metroj super la marnivelo. Gi prezentas belegan ĉirkaŭrigardon al la alpmontaro de Salzburg kaj Bavarujo, al la urbo mem kaj al sep belaj lagoj, parte jam en la najbara lagodistrikto de Salzkammergut.

La urbo Salzburg havas mildan klimaton kaj estas agrabla somera refreŝigejo. Ĝi unuigas en unika maniero la ĉarmojn de la montaro, de la ebeno kaj riverkampo, eĉ pli la ĉarmojn de varia naturo kaj de artplena urbo en tia grado, ke en Salzburg oni tute ne sentas la kutiman malagrablan atmosferon de grandurbo; la urbo Salzburg kvazaŭ ne interrompas la naturan pejzaĝon, sed mem formas parton de ĝi.

La civilizacio de l' moderna tempo ne jam trovis eniron en tiun ĉi urbon. Ĉie spirito kaj stilo de inda kaj tamen afable hejmsenta pasinteco estas ankoraŭ vivantaj. Jam en la tempo de la Romanoj, antaŭ la komenco de nia kristana ero, komenciĝis la historio de la urbo. La tiama Romana loko nomiĝis Juvavum. Post la 5-a jarcento la lando kristaniĝis, ĉirkaŭ la jaro 800 Salzburg fariĝis sidejo de arĥiepiskopo. En la mezepoko kaj la unuaj jarcentoj de la novepoko la princoj kaj arĥiepiskopoj de Salzburg konstruigis la multajn artkonstruaĵojn, kiuj famigis la urbon.

Ne estas eble en mallonga artikolo priskribi ĉiujn konindajn detalojn de la

Salzburgaj belaĵoj. Nur la plej gravaj and monumentoj estu menciataj: Jen estas princepiskopa rezidejo, granda konstru aĵo laŭ itala stilo, kun tri grandaj kort kaj multaj pompaj salonoj. Antaŭ estas la granda rezidejaplaca kaj en ties mezo la marmora kortega puto, laŭdire la plej bela sur german tero. Je la alia flanko de la placo trovia la sidejo de la landaregistaro kun fama sonorilturo. Proksime de tiu ĉi planto estas la katedralo (germane: Der Don la artaja centro le la urbo. Gi estas la na granda kaj plej perfekta renesanca konstra aĵo norde de la Alpoj, en la nuna forma konstruita en la jaroj 1614-28 sub la rea gado de princepiskopo Paris Lodron. Neise povas sin deteni de la profunda impreso kiun faras solena Diservo aŭ orgenkoncerto en tiu ejo de klasika kulturo.

Inter la multaj aliaj preĝejoj de Salzburg nomita ankaŭ la "Norda Romo", estas arta vidpunkto plej menciinda la preĝejo de la la Franciskanoj. En ĝi trinava fundamenta laŭ Romana stilo el la 13-a jarcento la alkonstruita gotika ĥorejo el la 15-a jan cento malgraŭ la stranga artkontrasto formas harmonian tuton. Simila kontrasto E kaj tamen harmonio estas trovebla en la m trajtoj de la urbo mem. Ĉirkaŭ la katedraj kaj la Rezidejo troviĝas distrikto, kiu ne kaj morigas pri princa regado: larĝaj strato flankitaj de la grandaj fasadoj de impona palacoj, grandaj interkomunikiĝantaj place em kun multfiguraj putoj, monumentaj kontra struaĵoj, kiuj distingiĝas malvarme kaj fiera im de la ĉirkaŭaĵo alispeca. Kaj kontraste tiu ĉi princa distrikto, je distanco de na kelkcento da paŝoj, la hejmsenta etvivado de tipe malgrandburga urbo: mallaria mallaria stratetoj, nature kreskintaj, kun riĉaj por degoj kaj fenestraj balkonetoj, domemba de moj kaj elstaraj forĝitaj fertabuloj; laborio la la de malnova metiista diligenteco kaj kometa k cista negocado, kiuj prosperis sub la presse tekto de la klerikaj princoj, konservante w tamen sian tradician burgan karakter En unu el tiuj stratetoj, Getreidegasse naskiĝis en la jaro 1756 la plej fama fiktist de la urbo Salzburg, Wolfgang Amar & deus Mozart. Li jam en knaba aggitt famiĝis kiel komponisto kaj majstro de la str fortepiano. En 1781 li translogigis al Wiene kie li kreis siajn grandajn operojn. Garden dometo el la Viena antaŭurbo Wieden, Mozart en sia lasta vivjaro finis la operation "La sorĉa fluto", estis poste transportici al Salzburg kaj tie starigita sur Kapucine berg, monteto kun belaj promenejoj ka elrigardoj al la montoj kaj la urbo.

Al la malnova famo de Salzburg kiel urbe de l'muziko aliĝis en la lasta jardeko nous famo de urbo teatra. La jam internati konata reĝisoro Max Reinhardt ekkom prenis la unikan taŭgecon de la Salaburgaj artlokoj por teatraj prezentado altrangaj. Parte en la malnova rajdlerne kie estas nun enkonstruita la nova fes ludejo, parte sur la katedrala placo su libera ĉielo okazas la famaj festludo "Ĉiu" de Hoffmansthal, la dramo "Faŭsto operoj de Mozart, Wagner kaj aliaj okazas nun ĉiujare en la monato aŭgustaj allogas milojn da fremduloj al arturbo Salzburg.

El la ceteraj vidindaĵoj de Salzburg esta ankoraŭ menciitaj la melankolia tombejo Sankta Petro kun katakomboj en la flanko de Mönchsberg, la Benediktata Abatejo Sankta Petro, la kastel Mirabell kun belega ĝardeno, la iam

skopa palaco Chiemseehof, Mort-muzeo kaj Urba Muzeo kun mularte aranĝitaj vidindaĵoj kaj granda loteko. Kelkajn kilometrojn sude de la po, sed esence apartenanta al ĝi, troviĝas tre vidinda plezurkastelo Hellbrunn, struita en la jaro 1613, kun granda no, akvoartaĵoj kaj granda natur-teatro rokoj, atingebla de Salzburg per tra tramo.

Ernst Werner.

"KAWIN LARI" (perraba geedziĝo) Pratempa tradicio.

RABANTO kaj RABITINO

En loka gazeto mi trovis raporton pri olado de Sinjoro Toulesolehuwy en boino pri laŭmoraj geedziĝoj en tiu do kaj ĉirkaŭaj insuletoj, el kiu mi citas ekvantajn liniojn:

ciu parolas kun ŝato pri tio, kion oni me koniĝis. Ankaŭ ĉikaze, ĉar mem interesiĝas pri ĉi tiu temo, morrajte

la laŭmoraj geedziĝoj sur tiu insulo kaj laŭaĵo, montriĝas triformaj: unue laŭa" (libervola) geedziĝo, ĉe kiu la viro dungigas al edziĝo, due "minta" (perla kaj trie "lari" (perforkura) edziĝo. lastnomita konsideras nur la konsenton la knabino.

was la malon ĉe la gepatroj, la juna viro rajtas forrabi sian amatinon, kondiĉe li tion faru atentante la regulojn, kiujn tulas la moroj.

le la forkuro faktiĝis, frue aŭ malfrue la dziĝo ankaŭ devas okazi. Doto kaj stoj formas alian aferon.

Interkonsentita forkuro

Post ĉi tiu klarigo, m. o. tre necesa, mi mencu pritrakti la ĝustan temon, t. e. la merkonsentitan forkuron", la gravan muludon de la t. n. perforkura geedziĝo. j laŭeble mi priskribos la aferojn laŭ kvanta ordo:

Unue mi pritraktos la specon de la pergeedzigo ĉe la popoloj de la Hinduja maro, do generalan superrigardon, kaj la samon en Amboino kaj ĉirkaŭaĵo, de la lokaj moroj, kaj trie, kiel legaro jugas tian delikton, fine kion ras nia jurista prudento. Estas konate, ke popolaj moroj, la laŭleĝaj kutimrajtoj ĉe popolo en Hinduja arhipelago, knabinbo lege estas aprobita se ĝi servas kiel nedo por okazigi geedzigon, kontraŭ la do de la gepatroj aŭ prizorgantoj, eĉ se devas okazi kontraŭ la volo de la konma knabino. Ĉi tia rabo do estas aŭ ŝajna fakta, se ĝi estas ŝajna, ĝi simple formas rton de la geedziĝa soleno.

Ce sakta rabo la knabino aŭ virino estas kondukata kun aŭ sen sia permeso. tiujn ambaŭ sormojn oni trovas unu

Ind la alia sur la insulo BALI.
La amboina modo prezentiĝas jenamiere: Se juna viro konvinkiĝis pri la

Radio Wien.

Ciun merkredon de 18 h 30—19 h E.kurso, je la fino "Informoj pri XXVIII-a".

Vendrede la 13. de marto parolos direktoro Franz Menacher pri "Vojaĝo tra Aŭstrio" (Unua parto: Salzburg ĝis Gmunden) je la 22 h 40—22 h 50.

amo de iu knabino aŭ virino al si kaj ŝi ankaŭ emas edziniĝi, dum supozeble la gepatroj aŭ familianoj rifuzos ŝian edziĝopeton, tiam oni fiksos tagon kaj horon por rabe forkonduki ŝin. La knabino siaflanke zorgas pri tio, ke ŝiaj havaĵoj je fiksita tempo estos enpakitaj. Sub sia kuseno ŝi tiam estos metinta leteron de sia amato al siaj gepatroj aŭ prizorgantoj, skribitan en florrica ligvo, sciiganta ke ili ne bezonas serĉi sian floron, perlon au gemon kaj ne bezonas zorgi pri ŝi, ĉar ŝi troviĝas en sekuraj manoj de li, kiu amas ŝin kaj intencas preni ŝin kiel edzinon je deca geedziĝo. Se eblas, oni metas en la dormĉambro botelon da arako aŭ brando kaj blokon da teksaĵo kiel pruvon pri la bona afero. Se mankas okazo, sufiĉas nura letero kiel atestaĵo.

C. A. A. Haccou, Batoe (Ned. Hindujo.)

Eluzado de Esperanto en praktikaj celoj.

En Sovjetunio ekzistas la monopolo regna de la eksterlanda komerco. Tial ĉi tiun tutan komercon kun la alilandaro gvidas la komisarejo de l'eksterlanda komerco, al kiu ĉiu Aŭstria ĉu komercisto ĉie fabrikposedanto povas skribi senpere al Moskvo. Se la mendoj estus tre grandaj, estus eble interkonsenti pri la kreditoj kiel tio ĉi estas arangita kun Germanio de Sovjetunio. Kvankam mi parolas pri la aŭstriaj civitanoj, sed sendube ĉiuj aliaj legantoj de "Aŭstria Esperantisto", al kiu ajn lando ili apartenus, povas korespondi kun Sovjetunia Komisarejo, eĉ se ili estas civitanoj de la landoj, kiuj ne havas diplomatajn rilatojn kun USSR.

Neniu petas de tiuj ĉi korespondantoj, ke ili amu la sovjetan reĝimon kaj malamu la reĝimon de sia propra lando; ili nur devas esti akurataj ĉu en la plenumo de la mendoj, ĉu en la pago por siaj mendoj. La senpera komerco kun la plej granda kaj la plej fortega kolektiva komercistaro en la mondo donos al ili tre grandan profiton. Eĉ tre malfortaj kaj malriĉaj firmaoj povas labori kun la komisarejo, kiu per sia forto kaj potenco povas subteni eĉ siajn malriĉajn agentojn.

Neniam la tiel nomata idea propagando de Esperanto povas tiel utili al la disvastigado de nia lingvo kiel la praktika uzado de tiu ĉi lingvo en komercaj rilatoj inter du diversaj reĝimoj, kiuj ambaŭ havos per tiu ĉi uzado tre grandan profiton.

Ne nur la kapitalistoj povas riĉiĝi, sed ankaŭ ni deziras, ke nia lando fariĝu kolektive pli kaj pli riĉa kaj, ke ĉiu senlaborulo povu trovi en ĝi bone pagatan laboron. Vlad. Vladimiroviĉ Majnov, Leningrad.

Nova venko de Esperanto en Brazilio. Poŝtmarko kun teksto en portugala lingvo kaj Esperanto.

Laŭ ordono de d-ro Marques dos Reis, ministro de l'Publikaj Laboroj, kaj iniciato de lia ĝenerala sekretario, d-ro Joaquim Licinio de Almeida, la Brazila Departemento de Posto

Ruino Dürnstein en Danubo-valo Wachau.

kaj Telegrafo, ĵus eldonis belegan memorigan poŝtmarkon okaze de 8. Internacia Specimena Foiro de Rio-de-Janeiro. La teksto estas en Portugala lingvo kaj en Esperanto. Valoro 200 rejsoj, blukolora.

Kiu sendos al Brazila Ligo Esperantista, Av. Marechal Floriano 212, Rio-de-Janeiro, du resp. kup., ricevos en fermita letero 2 neuzitajn poŝtmarkojn.

El Tutmondo

Radio. Tallinn (ondo 410.04 m) dissendos la 15. marto 21.30—22.— met. bonhumoran duonhoron el la estona literaturo, prezentotan de konata estona aktoro.

La Internacia Korespondo-Oficejo de IALA (adr. Marta Moelke, Berlin-Steglitz, Hünensteig, 8-a, Germanujo) peradas senpage korespondadon inter geinstruistoj kaj gelernantoj de la tuta mondo.

Anglujo. La XIVa Internacia Tendaro de la Skolta Esperantista Ligo okazos 18.—29. julio apud Ipswich, Suffolk, Anglujo. Inter la Patronaro troviĝas la urbestro. Plenajn detalojn liveros sam. F. D. Murphy, 54 Constable Rd., Ipswich. Kosto de aliĝo kaj tendara kotizo, inkluzive: £ 1.10.

Anglujo. En London fondiĝis "Taksiista grupo", kiu kunvenas ĉiun sabaton posttagmeze en Cafe Vimont, 16, Silver St., London, W. C. 1. – Raporto de E. D. Durrant.

Belgujo. La XXVa Belga Esperanto-kongreso okazos en La Louvière dum la Pentekostaj festotagoj (30.—31, majo kai 1. junio 1936). Kongres-kotizo; 15 belgaj trankoj. Poŝtĉekkonto No. III. 910 de XXVa Belga Esperanto-Kongreso, I, rue St. Joseph, La Louvière. Enlanda tervoja rabato: 35%.

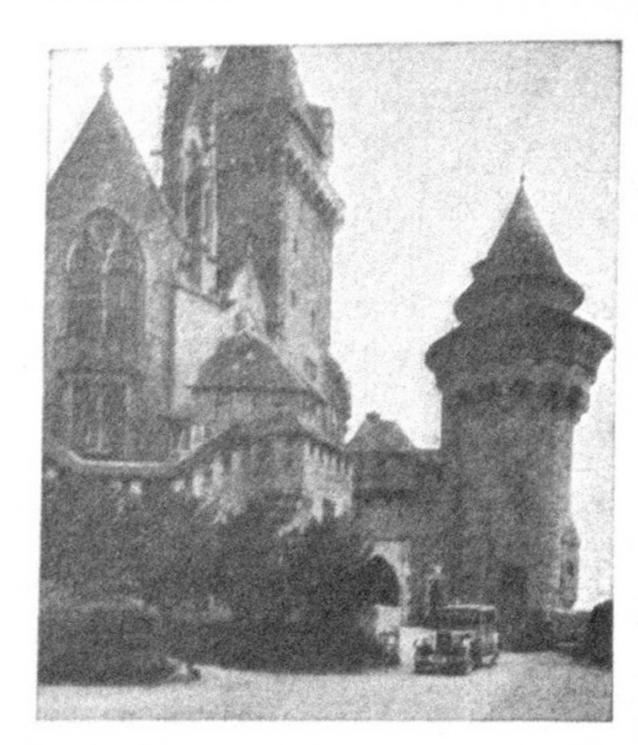
L K. K. starigis tre allogan programon: uzin- kaj muzeo-vizitoj, ekskursoj, sonfilma prezentado, festenoj, baloj, labor-kunsidoj k. t. p., kiu kontentigos ĉiujn belgajn kaj alilandajn gesamideanojn. Plie, ĝi eldonigis belajn glumarkojn kaj belan senpagan faldfolion kun ĉiuj informoj pri la urbo kaj la Kongreso.

Brazila Ligo Esp. eldonis postkartojn kun mallonga gramatiko.

Bulgarujo. Efektiviĝis revo de la Sofiaj kaj de la bulgaraj esp-istoj: En la centro de la bulgara ĉefurbo estos de nun konstanta nesto de l'esperantismo. La esp-istoj havas jam s i a n propran hejmon en la granda loĝejkonstruaĵo ĉe la str. Alabin 50. Ciu samideano, kiu venos el la provinco aŭ el fremdlando, trovos tie ĉi la esperantistan vivon de la ĉefurbo. — La nova hejmo estas reala esprimo de la profunda amo al Espro de la mortinta samideanino Smaragda Noĵarova, longjara sekretariino de la Esperantista Societo en Sofia. Post sia morto si lasis testamente 100.000 levojn al la nomita societo. Dank' al tiu nobla faro la bulgaraj esp-istoj nun havas sian propran hejmon.

Cilio. Mortis sinjoro Luis E. Sepulvedra, unu el la plej konataj esp-istoj de suda Ameriko. Li estis unu el la plej konataj korespondantoj, kiu dum multaj jaroj dissendadis milojn da leteroj en ĉiujn partojn de la

terglobo kaj propagandis Esperanton.

Kastelo Kreuzenstein proksime de Wien.

Danujo. Dana E-Instituto translokigis siajn Internaciajn Feriajn Kursojn E-ajn al Int. Altlernejo en Helsingör (Elsinoro), loko konata el "Hamleto". Tiu altlernejo estas unika en sia speco, ĉar ĝi estas vere internacia, instruante per ĉiuj modernaj lingvoj pri ĉiu ajn kultura afero. Ĝis nun E. ne estis aplikata tie.

La Int. E-aj kursoj okazos en la venonta somero: 19, 7, -5, 8.

La kursojn aranĝas kaj garantias Dana Esperanto Instituto. — Detalaj informoj riceveblaj de s-o L. Friis, Sekretario de Dana E-Inst., Thyrasvej 15, A a b y h ö j, Danlando.

Francujo: "Frateca Esperantista Movado" eldonas de januaro apartan bultenon, 4, Rue Lammandé, Paris 17.

Germanujo: Germana Esperanto Asocio (Deutscher Esperanto-Bund) eldonas depost 1936 kiel sian organon la monatajn "B u n d e sna c h r i c h t e n". Redaktoro: Kurt Walther, Dresden, N. 23, Burgsdorff-Str. 30. — Nova adreso de la asocio: Dresden, N. 6, Oppell-Str. 50.

Germanujo. 11-aj Olimpiaj Ludoj en Berlin. Fondiĝis komitato sub s-ano Walter Dempwolfi, Essener Str. 13, Berlin NW 21, nomita de Germana E. — Asocio. Dum O. L. funkcios informejo en Tramondo-vojaĝoficejo Friedrich Ellersiek, Saarlandstr. 18, Berlin SW 11. In-

formojn kontraŭ resp. kup. Hispanujo, Manresa, Kun la XVIII-a Kataluna Esperanto-Kongreso en Manresa, la 31. majo, 1.—2. junio 1936 okazos la XVII Internaciaj Floraj Ludoj t. e. poeziaj kaj prozaj literatur-konkursoj, unuavice ordinaraj, kantantaj Amon kaj aliaj, dedicitaj al diversaj temoj. Al la aŭtoro de la plej bona teksto (versaĵo aŭ prozaĵo) el la kvar ordinaraj premiitaj verkoj, la Komitato aljuĝos la Naturan Floron kaj la rajton elekti reĝinon de la Festo. — La konkurson partopreni rajtas esperantistoj el la tuta mondo. Detalan programon kun kondiĉoj sendas: Kataluna Esperantista Federacio, Valencia 245, Barcelona.

Ainujo, jam 30.000 esperantistoj. Laŭ la lastaj statistikoj pri la esperantista movado en Ainujo, pli ol 30.000 ĥinoj finis jam kurson de Esp-o. Ekzistas nun en tiu lando pli ol 50 grupoj kaj 5 E.-ĵurnaloj.

Italujo. Itala Ministerio de Gazetaro kaj Propagando malfermis konkurson inter la radio-aŭskultantoj de italaj raportoj pri l'turismo por la plej bela, maksimume 100 liniojn ampleksanta artikolo pri Italujo. Oni povis ĝin verki en unu el la sekvantaj lingvoj: franca, angla, hispana, ger-

mana, holanda aŭ en Esperanto. Is premioj por la aŭtoroj de la premiitaj estis destinitaj kvin senpagaj ir-reiraj ble por fervoja vojaĝo tra Italujo kun hotelkupo por senpaga restado. Rezultaton oni diskon perradie de la Roma sendstacio ankaŭ Esperanto la 21-an de Aprilo 1936 je 19-a kaj 5 minutoj M. E. T.

Japanujo. Kongreso, kiu ne okazis. L., Laborista Esperantisto" devis okazi ke ferenco en Kobe (Japanujo) inter delegitoja la japanaj kaj nederlandhindaj naviga.

kompanioj.

La Japanoj volis uzi sian propran lingualia Nederlandanoj la anglan. Ĉar ambaŭ per sistis je siaj postuloj, la necesa kaj urĝa kentiferenco ne povis okazi.

Kiom da kongresoj tamen okazas en tiaj en konstancoj kaj estas fuŝataj pro la lingvi

malhelpaĵoj?

Jugoslavio: "Laborista E.-Soc." en Ljublanda aperigis novan E.-kurson por komercistoj la radika metodo. Anoncu vin!

9. Jugoslava Kongreso de E. en Ljubling.
31. V.—2. VI. Kotizo 25 Din. al "Klub espera

tistov, Ljubljana".

Nederlando. Hago. S-ro Ravestein (Porsinalaan 55, Hago) la unuan fojon montal publike en Haga sekcio de LEEN sian filmo pri 27. Univ. kong. de E. (Milano, Firenza Roma, Napoli, Malta, Tripolis, Palema Genova) kun granda sukceso. La filmo have nederlandan kaj Esp.-tekstojn. La prezental daŭras 1½ horojn kaj s-ro Ravestein esta preta, montri sian filmon ankaŭ aliloke, se un invitas lin, kiel faris Bruselo, Antverpeno kaj Brugge.

Nederlando. En Utrecht grandaj sukceso atingitaj per komuna penado de s-ino Isbrücere, pastro Cseh kaj sam. J. Glück. Okazis mulica atentataj paroladoj pri la Cseh-metodo kom

Aŭstria Radio-sendstacio sur Bisamberg.

De Franz Vasta, Wien.

Norde de Vieno, trans Danubo sur Bisamberg, leviĝas Radio-sendstacio de Aŭstrio, unu el la plej modernaj de Eŭropo. Konstruita en 1933, ĝi elradias elektroondojn kun energio de 100 kilovatoj.

Ĝia karakterizaĵo estas la du ŝtalturoj de 130 m alteco, leviĝantaj kiel elegantaj pingloj al la ĉielo. Supre kaj malsupre ili

estas maldikaj, dume la mezo atingas largecon de 7 m. Oni kvazaŭ ricevas kapturniĝon, aŭdante, ke tiuj gigantoj ne ripozas sur masiva muro, sed sur kugloartiko. La inĝenieroj, kiuj ilin konstruis, elkalkulis, ke la ŝtalmastoj staras pli sekure, se ili havas okazon, iom cedi al la blovanta ventego. Tiam la kabloj je unu flanko de la masto iomete streĉiĝas — kaj ĉio estas denove en bona ordo. La kvar streĉ-kabloj povas elteni ŝarĝon de 160 tunoj, dum la tuta anteno kun kvar kabloj pezas "nur" 50 tunojn.

estas la efektiva anteno de la sendstacio. En tia anteno fluas la fortegaj elektropuŝoj, kiuj estigas la strangajn ondojn de l'etero, portantaj en nian radio-ricevilon kanton, muzikon kaj parolon. La dua, orienta ŝtal-turo havas specialan taskon. Ĝi ne "sendas" elektro-ondojn, sed "reflektas" kvazaŭ kiel spegulo la elektran energion, kiun ĝia kunulo disradias, okcidenten. La aŭstria sendstacio sur Bisamberg situas ja proksime de la orienta limo de nia ŝtato. La dua, orienta ŝtalmasto devas do respegule direkti la

radio-ondojn okcidenten al la ceteraj liglandoj de Aŭstrio.

La du anteno-mastoj de la sendstacio estas plurfoje ruĝe-blanke-ruĝe lakumitaj. Tion oni ne faris pro tio, por doni al ili "aŭstrian" aspekton, sed tia kolorigo servas antaŭ ĉio al la aviadistoj. Oni povis konstati, ke la grizaj, nekoloritaj ŝtalmastoj malbone kontrastas kontraŭ la pluvonuboj; ili do facile povus endanĝerigi la trafikon per aviadiloj, despli, ĉar la aŭstria flug-

haveno situas ja ne tre malproksime de la sendstacio. Tial oni okulfrape lakumis la du ŝtalmastojn de la radio-stacio. Krome du rotaciantaj, ruĝan lumon elradiantaj reflektoroj avertas la aviadistojn ankaŭ dumnokte.

Sed la anteno estas nur la fina ĉen-ero en la vico de mirakloj, kiuj kondukas de la mikrofono de Ravag (Radio-Verkehrs-A. G.) en la urbo- centro de Wien trans la sendstacion ĝis la laŭtparolilo de l'aŭskultanto. Ilia peranto estas la grandiozaj Radio-instalaĵoj de la sendstacio sur Bisamberg impona Diesel-halo kun siaj du kvincilinda la energi-maŝinoj po 500 ĉevalpovoj. La sende stacio estas funkciigata per propra elektro vizitanto estas funkciigata per propra elektro la kruda oleo estu disponebla. Kun mirego vizitanto staras antaŭ vitra polipo, kiu de vizitanto staras antaŭ vitra polipo, kiu de vizitanto staras antaŭ vitra polipo, kiu de la gvidanta teknikisto estas klarigata la hidrargo-vapora transformilo de la alttensa alterna elektrofluo je kontinua, samsence si fluo de 13.000 voltoj.

Tio vere estas teknika ma sa straĵo; pripensu nur, ke vi e la loĝejo disponas nur pri ela trofluo de 110 aŭ 220 volto. Sorĉa verko estas la efektiva transmisia instalaĵo kun ka lui "sep ŝtupoj" — por la laka kvazaŭ libro kun sep sigelo Sed tiaj majstro-verkoj de la tekniko el vitro kaj kupro rava kaj ankaŭ tiun, kiu ilin ne komen prenas. Kaj tie troviĝas komando-estrado, estranta ondojn de la etero; pli 100 kabloj tien kondukas ka ebligas la kontaktigon de president kaŭ ĉiuj partoj de la sendstacio Kontrol - instalaĵoj permesa permesa

daŭre observi la funkciadon de la kon din

plikaj aparatoj.

Fine ni rememoru honore la nomon de la l'viro, laŭ kies planoj oni konstruis la lial grandan Radio-sendstacion sur Bisamber la lial estas Prof. Dro. Gustav Schwaiger, la la lial nika direktoro de Ravag.

La sendstacio de Aŭstrio sur Bisamber, ne nur estas por ni ŝatata peranto de klerigo kaj spirita distrado, sed krom tio, fariĝis impona heroldo de la altkvalita, kultura misio de nia patrujo.

la urbo Praha. Antaŭ kaj post la paroladoj proksimume cent artikoloj en multaj noi La gazetraportoj ampleksis 100 ĝis 300 linioj. La ĵurnalo "Utrechtsch Nieuwsblad" andukis E-rubrikon, redaktatan de la ĉefktoro mem, s-o d-ro Goedhart.

redakcio de Wij, grava nederlanda ilugazeto, kiu havas esp.-lingvan paĝon kaj
ricevis jam multajn poŝtaĵojn el eksterdo, decidis al ĉiuj, kiuj sendos al ĝi antaŭ
1-a de majo bikdkarton el sia lando, remenci per ilustrita karto el Nederlando kun
a surskribo. La plej malproksima sendanto
evos 25 guldenojn (= 50 sv. fr.) kaj inter
meteraj sendantoj estos lotumita sumo de
uldenoj. La celo de la redakcio estas ricevi
ndan bildmaterialon por sia gazeto helpe
Esperanto: oni superŝutu la redakcion de
ij (Adreso: Red. Wij, Hekelveld, Amstern Nederlando.)

Movzelando. La "Oficiala Bulteno" de Z.E.A. raportas pri multo da kvieta, sed la laboro. Nova Patrono estas Hon. I. Hanan, kanceliero de Universitato de relando. Oni esperas, ke la nova novzela organo "La Interna Ideo" helpos in la movadon. La sekretario de N. Z. E. A. sam. W. H. King, Room 106, G. P. O. ding, Wellington, C. 1.

Rumanujo. Rumana E.-Societo, St. Dr. Istrati o 10, Bukuresto, petas materialon por ozicio. Urĝas!

Porhejmaj Taskoj de la E-kursanoj el Radio-Wien

Vieno, la urbo de muziko.

mo havas la plej belan ĉirkaŭaĵon el grandurboj. La periferio de la urbo, kien povas alveni en malmultaj minutoj per aŭ per subtera fervojo, pli similas paron ol grandurbon. Tiu cirkonstanco la speciale sentimentalan psikan vivon la muzikistoj. Ĉar ni vidas, ke la plej majstroj de la muziko estis altirataj vieno kaj tie kreis siajn plej eminentajn nin.

punkto de grandaj stratoj de okcidento punkto kaj de nordo al sudo, unuigadis diversajn popolojn, kiuj vivigadis la punkto de la urbo kaj influadis ĝian kulturon siaj vivmanieroj, scioj, artoj k. t. p. Tial di estas klarigeble, ke la plej multaj aj simfonioj estis komponataj en Vieno, ili estas la esprimo de la sentoj, kiujn la komponistoj ricevis tie per la beleco la kamparo kaj per la harmonio de multaj livantaj popoloj.

D-ro Max Höfer.

uito en la plej granda sonfilm-ateliero en Aŭstrio.

ekkaptis volonte la okazon partopreni en ado tra la sonfilm-atelieroj de Tobischa, la solaj en Aŭstrio. Tie ĉi la aŭstriaj Maskofesto", "Maskofesto", lernejo", "Epizodo" k. a. estas produk-La tereno, tre granda kaj ampleksa, ofte uzata por eksteraj fotografadoj kaj tiel imple povas okazi, ke Riviero, la suna suda hioko de Franclando, estiĝas sur Rosenhügel Vieno. Ni havis la gvidadon ĝuste en tiuj oj dum kiuj la fama reĝisoro Reisch sonsian plej lastan verkon "Siluetoj". estas allasata al la filmigoj, ĉar unuflanke autoro ne satas, se io pri lia filmo estas Alkigata tro frue, aliflanke ĉar la plej mala brueto genas.

novajn dometojn, kiuj estas simple konnitaj sur la subĉiela tereno por la filmo
netoj", prezentantaj parteton de Grinzing
Vieno. Malgraŭ, ke oni tre klopodas, ne
multe vidigi kaj malkaŝi al ekstere staroj la sekretojn de filmarto, ni havis tamen
aton, vidi en la interno diversajn interjojn. La halo por farado de sonfilmoj havas
gecon de 40 metroj, krome ĝi estas 24 mela larĝa kaj havas konstrualtecon de

12 metroj. Ĉi tie estas ankaŭ hejtebla akvobaseno, kiu estas 35 m longa. Neturneblaj lumigiloj estas fiksitaj sur la plafono. Ĝuste nun novaj dekoracioj estas konstruitaj, kiuj prezentos, se ili estos finkonstruataj, modernan "bar"-lokon. Diligentaj manoj ĉi tie klopodas konstrui en mallonga tempo ĉion laŭ la filmtekstlibro. Ĝrete Mayrhofer, Klosterneuburg.

Anekdoto.

"Kiel ĉagrenite vi aspektas de kiam vi estas edziĝinta. Kie do premas vin la ŝuo?"—
"Sciu, kara amiko, tio estas verdire la pantoflo."
Hilde Püschner, Tyssa, ČSR.

Universala Esperanto-Asocio Cefdelegiteco por Aŭstrio Wien, I., Neue Burg.

Al la delegitoj! Por la nova jarlibro 1936 (aperonta baldaŭ) bonvolu afable tuj sendi al mi jenain datojn: Viaj nomo, profesio, adreso, ejo de Loka Grupo, tago kaj horo de la kunveno. Dankon.

Weber.

Delegitoj, pagintaj jam por 1936:

Afritz, Antonie Listner; Alt-Dietmanns, Fred Pizl; Bisamberg, Hugo Steiner; Braunau a. I., Josef Salzlechner; Ebelsberg, Josef Neuhofer; Ebensee, Max Heissel; Gr.-Siegharts, Heinrich Nowotny; Klagenfurt, Otto Müller; Knittelfeld, Rudolf Pawlik; Krems, Franz Stanke; Linz, Franz Mraz; Mauerkirchen, Leopoldine Koneberg; Mörasing, Josef Brenneis; Rodaun, Franz Braun; Salzburg-Parsch, Dr. Fr. Christanell: Schruns, Hans Neyer (D), Grete Obexer (V. D.); Sigmundsherberg, Dr. Hugo Scheuer (D.), Eduard Bauer (V. D.); Stammersdorf, Franziska Zeitler: Steinakirchen a. F., Hans Zant; Steyr, Hans Zeller; Unter-Tullnerbach, Josef Schamanek; Waidhofen a. d. Th., Paula Pirchan; Wien: Otto Drößler, Max Rudolf Frey (studentoj), Heinrich Kellner, Hans Steiner, Luise Ziwutschka; Wieselburg, Alexander Schwarz.

> Austria Esperanto-Asocio Wien, I., Neue Burg (Tel. R-27-803).

Al la Landaj Asocioj. Karaj Samideanoj.

Vi jam scias, ke S-ro KREUZ mortis dum la nokto de la 31a de Januaro. Du tagojn antaŭ sia morto, li, ankoraŭ plena de vivo, laboris senripoze por nia afero.

UEA suldis al li nur la salajron por januaro, kaj oni pagis ĝin al lia vidvino. Plie, mi prenis sur min la decidon, ke UEA pagos la enterigo-kostojn (ĉirkaŭ 500 svisaj frankoj).

Sed ĉu ni estas kvitaj kontraŭ li? Ne parolante pri lia antaŭa agado, li fariĝis en 1925 ĝenerala sekretario, kaj en 1930 direktoro de la Înternacia Centra Komitato. En 1933 li fariĝis dua, en 1934 sola direktoro de UEA. Li laboradis senĉese per siaj tutaj fortoj por la Esperanto-movado, li zorgis pri ĉiuj Universalaj Kongresoj depost 10 jaroj, li estis la centra punkto de nia propagando kaj poste de nia Centra Oficejo. Ĉu vere ni estas kvitaj kontraŭ li kaj lia vidvino, paginte nur la salajron ĝis la lasta tago de lia labortempo?

Se UEA estus riĉa, mi estus proponinta pli donaceman decidon. Laŭ mia opinio, UEA devus doni al la vidvino 1000—1500 sv. frankojn (inkl. la enterigokostojn) pro dankemo kaj memoro al nia eminenta Direktoro. Sed vi konas nian financostaton. Eĉ por la jarlibro 1936, kiu tamen estas tiel necesa por nia propagando, ni havos apenaŭ la necesan monon—se ni havos ĝin—, kaj monrezervoj ne plu ekzistas. Jam la enterigokostoj estus grava breĉo en nia budĝeto. Kaj tamen...

Kion do fari? Mi turnas min al la Landaj Asocioj, kies unuiĝo estas UEA, kaj mi diras: Nia Direktoro, la centra punkto de nia organizaĵo, mortis post longa fruktodona kariero. En ĉiu alia Societo oni donacus al la vidvino kelkajn monatojn da salajro: tion ni ne povas fari, kaj la vidvino postulas nenion, kvankam

Naciaj kostumoj el Wachau.

li ne estis asekurita. Sed en tia cirkonstanco la solidareco inter samideanoj devas sin manifesti, aŭ ĝi ne ekzistas. Ĉiu el niaj Asocioj sendu al nia Centra Oficejo iun mondonacon laŭ sia povo. Tiamaniere ni pruvos, ke ni ne forgesas niajn kunlaborintojn; tiamaniere ni meritos, ke la klopodoj de niaj mortintoj utilu al la nepra venko de la ideo!

La Prezidanto L. Bastien.

Ni petas, ke ĉiu aŭstriano donacu sian oboluson. Aŭstrio ne postrestu! Ni publikigos la donacliston:

1. listo: Steiner Hugo S 10.—.

Innsbruck: E.-Klub (nova adreso) Gasthof "Goldener Hirsch", Seilergasse 9.

Knittelfeld. Nia nova grupo bone funkcias kaj jam nombras 21 membrojn.

Krems a. d. D. La 28. de Jan. okazis en la konvikto de Piaristoj la ĝenerala kunveno de nia E-grupo. La nov-elektoj: Prezidanto: Reg. kons. Gottfried Kern, vicprez. Franz Stanke, sekr. Josefine Protiwinsky, vicsekr. Josefine Decker, kas. Marie Krautzberger kaj kelkaj konsilantoj. — La grupvesperoj okazas de nun en la konvikto de Piaristoj ĉiusemajne marde je la ½8 vespere.

Linz, Esperantogrupo. La Zamenhof-festo en decembro 1935 kunigis 42 personojn. Tiu jam ĝojiga nombro estis ankoraŭ superita la 15-an de februaro okaze de la aranĝita karnavalvespero, kiun čeestis 82 personoj. Krom kelkaj lernantoj ĉiuj estis geesperantistoj. Ceestis ankaŭ gesamideanoj el Wels, Vöcklabruck, Steyr, Ebensee, Riedaŭ kaj de la laborista esp-a klubo Linz. Per flagoj ornamita salono, riĉa programo, muziko, gajhumoraj prezentadoj, kiuj plenigis 2 horojn. Modela kunlaboro de ĉiuj agintaj. Plej grandan laŭdon meritas gesinjoroj Kugler pro la multa laboro farita kaj kiel ĉefaj aktoroj. — Baldaŭ komenciĝos la unuaj preparaj laboroj por la vizito de la kongreskaravano. Wannek.

Tirolo. Laŭ iniciato de E.-Klubo Innsbruck ni konsentas starigon de Landa Reprezentanto d-ro Anton Karner, Hötting-Innsbruck, Höttingerau 44 kaj anstataŭanto: Roland Kühbacher, Innsbruck, Mandelbergstraße 3/II. — Post la klopodadoj de s-ano Buenting el Nederl. Hindujo kun niaj tirolaj s-anoj nun funkcias kursoj en: Innsbruck (gvid. Buenting, 40 pers), Hall (d-ro Karner, 16 p.), Kufstein (Buenting, 9 p.), Schwaz (Buenting, 17 kaj 8 p.), Telfs (Wulz, 9 p.), Wattens (Ed. Pfeifer, 6 p.), Wörgl (Buenting, 25 p.). Gratulon.

Tirolo. Sam. F. W. Buenting el Batavia, ned. Hind., kuraĝigita de siaj pasintjaraj propagandsukcesoj, disvolvas ankaŭ nun en nia lando tre viglan esp. varbadon, gvidante laŭ Cseh-metodo serion da kursoj en la ĉefurbo kaj en la provinco. Multaj gazetoj, inter aliaj "Volks-Zeitung", "Innsbrucker Nachrichten", "Innsbrucker Zeitung", "Haller Lokal-Anzeiger", "Schwazer Lokal-Anzeiger" raportis

Kablofervojo supren Rax-monton (2009 m).

en artikoletoj kaj notetoj. La provlecionoj okazis en Innsbruck, Schwaz, Hall, Wattens,

Kufstein, Wörgl kaj Telfs.

Wels. La 28-an de jan. okazis ĝen. kunveno de ci-tiea E-klubo. Nova estraro: Karl Franz - prezidanto, Ernst Moser - kasisto, Hermann Wiedenhofer - sekretario. - La grupa vivo estas lastatempe tre vigla, ĉar krom la ĝisnunaj neŭtralaj ankaŭ la katolikaj kaj iamaj laboristaj esp-istoj montras nun firman volon al energia kaj konkorda kunlaboro.

Esperanto-Klub, Wien, I., Wallnerg. 6. Nia klubvivo plivigliĝas. De 18 h 30-22 h ĉiun mardon nun kunvenas ĉiam eĉ pli ol 50 per-

sonoj. Gastoj bonvenaj!

Wien, Katolika Unuigo Esp. Vesperoj por spirita enpensado en la kapelo de kath. Gesellenverein, VI., Gumpendorferstraße 39: Vendrede la 13, kaj sabate la 14, de marto je la 19. h. Eklezia gvidanto: P. Hasenhütl OFM. Temo: Paco en Dio. Dimanĉe la 15. de marto je la 10. h Sa. Meso kun prediko. — Ceskunveno en Schottenstift (teretaĝa ĉambrego), I., Freyung 6 (eniro apud la apoteko), dimanĉe la 22. de marto je la 16 h 30, antaŭe je la 16 h solena Sa. Beno (geedziĝa kapelo). — Post la tagordo amuza vespero kaj altinteresa lumbildparolado pri Palestino! Kora invito al ĉiuj!

Mortis S-ino Käthe Mohr, nask, Seidl, vidvino post burĝlerneja direktoro, en la 63-a jaro de sia vivo. — Al la familianoj ni esprimas nian plej profundan kondolencon.

Bona propagando.

Nia s-ano Bozidar Csenár, Unterpullendorf, Aŭstrio, fiksigis sub la direktilo de sia biciklo sufice grandan verdan stelon el lado. Per tio li varbas por E., car multaj homoj demandas lin pri la stelo. Unu el la multaj senkostaj bonaj varbeblecoj!

Wien, Esperanto-Societo "Danubio" translogigis en novan societejon, VIII., Alserstraße 63 a (restoracio Frey) kaj aranĝis tie la 10-an de sebruaro inaŭguran vesperon, ĉe kiu ceestis pli ol 80 personoj. Parolis unue la klubestro K. Cech pri kluba vivo, d-ro E. Pfeffer pri la taskoj de Espa hejmo kaj nia plej proksima laborprogramo en Wien, prof. H. Jokl pri Comenius univ. prof. Sirk pri pasintaj reformtendencoj en nia lingvo, Fr. Vasta pri plastika filmo. Grandan aplaudon rikoltis sam. G. Schlerka per siaj esp-aj kaj germanaj humoraj kantoj ĉe akompano de liuto. - Ni deziras al "Danubio" en gia nova heimo multe da sukceso!

La fakgrupo "Esperanto" de "Wiener Volksbildungsverein", Wien, X., aranĝis sabate, la 8. II., en la bela, moderna teatrosalono de Komensky-lernejo, X., Wielandgasse, grandan amuzvesperon. La E-fakgrupo estis subtenata de la mandolinorkestro de la muzik-unuiĝo "Immer Vorwärts", kiu, direktata de orkestra direktanto F. Staudacher, en grandioza maniero ludis muzikaĵojn klasikajn kaj modernajn kaj

entuziasman aplaudon. Instruisto ricevis F. Divisch prezentis E-kantojn kun akompano de liuto, kaj la ĉespunktojn de la programo formis du unuaktaj E-teatraĵoj, bonege luditaj de anoj de la fakgrupo, kaj ege aplaŭditaj de la aŭskultantaro. S-ano H. Weinhengst parolis la interligajn vortojn kaj donis al la ĉeestantoj, kiuj ne scipovis E-on, germanlingve mallongajn klarigojn pri la enhavo de la teatraĵoj.

R. Kreutel.

Librejo R. Lechner, Wien, I. Graben 31 informis nin, ke ĝi deziras instali Esperantofakon kaj jam sendis 3 oficistojn lerni Esperanton. La firmo, kiu havas la plej belajn elmontrajn fenestrojn sur la plej frekventata loko en Vieno, jam ekfunkcias por la esperantistoj. Laŭ peto de la firmo, ni volonte publikigas ĉi tiun informon.

Recenzoi

Literatura Mondo, Budapest IX, Mester-u. 53 malaltigis siajn prezojn je 20-50%. Mendu prezaron senpage!

Edmond Privat "Interpopola Konduto", 20 × 13.5 cm, 154 pg. Eld Literatura Mondo, Budapest. Prezo svír. 3.—, bind. svír. 4.50 plus 10% sendkostoj.

Originala verko de nia pioniro d-ro Edmond Privat. La unua libro de la artoscienca serio en falsa ledo, sur senligna papero. 5. de Aela 1935. Recenzo sekvos.

Dicionario Portugues-Esperanto. Redaktis: A. Couto Fernandes, Carlos Domingues kaj L. Porto Carreiro Neto (L.K.) -Brazilo, Rio de Janeiro 1936, eldonejo:

Imprensa Nacional.

Saluton kaj gratulon al la brazilaj samideanoj! La cefa antaŭkondico por enpenetro de nia lingvo en ĉiujn mediojn de la brazila socio, por grandstila tradukado de la trezoroj de l'portugala kaj specife brazila literaturo, nome la ekzisto de laŭeble kompleta kaj fidinde prilaborita portugala-esperanta vortaro, dank' al la merito de l' tri nomitaj Autoroj jen estas brile solvita. Sur 488 paĝoj estas prezentata al la uzantoj la riĉeco de nia esprimaro, la diversaj ebloj de Esp-o precize redoni ĉiun apartan nacian vorton aŭ teknikan terminon. Aparta listo de nomoj propraj, geografiaj, historiaj kaj literaturaj kompletigas la vortaron; la nomoj de la Verkintoj, ĉiuj fame konataj pioniroj de nia afero en Brazilo, garantias la altrangan kvaliton de la laboro. Ni tutkore deziras grandan kaj rapidan disvastiĝon al tiu ĉi fundamenta verko por la bono de nia afero en la tuta Brazillando!

Dr. Emil Pfeffer. "For la militon", nova rondeto en Barcelona, eldonis 500.000 glumarkojn "For la militon", 500 po 1 Pes. Adr.: L. M. Ungria, Str. P. Claret No. 130, Barcelona.

"Sed amiko, kiel via vango tiel dikiĝis?" "Ho, ĝi estas specimeno de sinjorina manlaboro."

"Do la boato renversiĝis kaj poste li ĉirkaŭprenis vian talion, Anjo?"

"Ne patrino, unue li ĉirkaŭprenis mian talion kaj poste la boateto renversiĝis."

Korespondon deziras:

F-ino G. S. Penterman (Kg. nro 200), Provenierssingel 9, Rotterdam, deziras koresp. kun 45-jarulo pri ĉiuj temoj.

Fischthaler Josef, Wels, Aŭstrio, hauptpost-

lagernd, kun gekongres.

Ges-roj James H. Jackson (310/I), Mead Cottage, Willaston, Wirral, Britl.

F-ino Lagenes, Toulouse, 99 Allee de Brienne, Franc., (22-jara) kun junaj s-anoj. Weiß Herbert, Berlin-Tegel, Brunowstraße 33

(22-jara mekanikisto). S-ro J. Dercks, Antwerpsche Str. 43, Bergenop-Zoom, Nederlando, kun Vienaj aŭ Aŭstriaj ges-anoj kiuj partoprenos en la 28-a. Certe respondos!

Rekomendataj:

Cigaroj kaj cigaredoj de Oesterreichische Tabakregie famaj kaj preferataj en la tuta mondo sia kvalito.

Nia oficiala kongresasekurejo "Der Anke Wien, I., Hoher Markt 10-11, donas al la kongresanoj, venontaj el iu Eŭm Lando escepte Rusujo, por asekuro de para oj kaj kontraŭ akcidentoj en la daŭro 1 monato jenajn speciale favorajn kotizo I. sfr. 2.35 a) por pakaĵasekuro je \$ 500. b) por akcidento: ŝ 2500 — je mor

kaj ŝ 5000.— je daŭra invalideco;

II. sfr. 4.55 a) je ŝ 1000.—, b) ŝ 5000. ŝ 10.000.—.

Mendokaj pagokun la kongreskotizoal LK

La ĉapelo "Esperanto" el la fabriko Carl Ceschka & Söhne,

Wien, VII., Kaiserstraße 123.

La tramvojo al "Pöstlingberg" en Lin

La termejo "Warmbad Villach".

"Austria Festo je honoro de Bruckan Linz - St. Florian, 18.—21. VII. 1936.

Bad Ischl, la plej frekventata salbania en Aŭstrio.

Hotel de France, Wien, I., Schottenring Tel. A-17-5-75. Unuaranga familia hotel

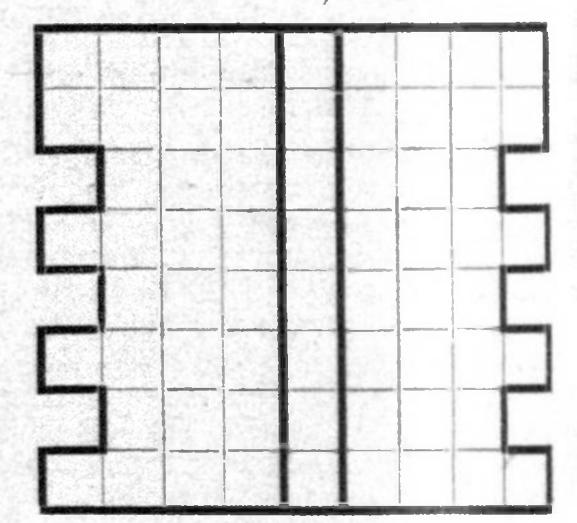
Venu ankaŭ vi al la fabele bela, i multekosta Steiermark.

KÖB, aŭtobusentrepreno de Oesterr. B desbahnen, Wien, II., Nordbahnstraße, No. bahnhof.

Suoj ĉiuspecaj por sporto kaj strato, propra produktado, plej malmultekostaj kie ankaŭ riparaĵoĵ ĉe Konrad Goloversnik Wien, V., Mauthausgasse 4. Esperanto parolata.

Solvo de la enigmo el n-ro 2. Paris, Aronia Roman, Imago, Sonor.

Plenigenigmo. De A. B., Vieno.

kontrolisto virvesto pli ol varma mambestoj arhitektura ornamaĵo aŭstria popolkanto

sciigo fervojaj aparatoj kunmetu ok vortojn kies meza vertikala vico nomas elpensint

Eigentümer, Herausgeber und verantwortlich Redakteur: Hofrat Hugo Steiner, Bisamberg, Bunden straße154. Druck: Buch-, Kunst-und Zeitungsdruckt "Albrecht Dürer", Wien, Vil., Bandgasse 28.